
AVRUPALILAR TRUMP'I İLGİ VE ŞAŞKINLIKLA İZLİYOR: FRANSA VE ALMANYA'DAN SERT TEPKİLER

-

15.08.2016

14.08.2016

AB Haber

Washingtonun en önemli müttefiklerinden birinin, Amerikanın bir sonraki başkanı olabilecek iki adaydan biri hakkında mide bulandırıcı tanımlaması yapması, daha önce görülmemiş bir durum. Ancak Fransa Cumhurbaşkanı François Hollande, Cumhuriyetçi Parti başkan adayı Donald Trump için tam da bu değerlendirmeyi yaptı.

Almanya Başbakanı Angela Merkel ise daha diplomatik bir tavır takınarak Amerikadaki başkanlık seçimi kampanyalarını ilgiyle izlediğini belirtti. Ancak Almanya Dışişleri Bakan Frank Walter Steinmeier çok daha sert bir dil kullandı ve Trumpı kin ve nefreti körüklemekle suçladı. İtalya Başbakanı Matteo Renzi ise seçimini Demokrat Partili Hillary Clintondan yana yapacağını söyledi.

Başkanlık seçimi Amerikadaki kutuplaşmayı arttırırken bir yandan da Avrupanın büyük ilgisini çekiyor. Avrupalı liderler, Donald Trumpın NATO, nükleer silahlar ve göçmenlik gibi kritik konulardaki tartışmalı açıklamalarını kaygı ve korkuyla izliyor. Londradaki Avrupa Reform Merkezi dış politika direktörü Ian Bond, insanların olan biteni korku içinde izlediğini, sonucun iyi çıkmasını umduklarını, ancak sonuç üzerinde etkilerinin olmadığını söylüyor.

Trumpa güven az

Washington'daki Pew Araştırma Merkezinin Haziran ayında yaptığı bir kamuoyu yoklamasına göre Avrupalıların yüzde 59u, eski Dışişleri Bakanı Hillary Clinton'a güven duyarken sadece yüzde 9u, Trumpın başkanlığına güveniyor.

Clintonun Amerikalı seçmenler arasındaki en büyük eksikliği, güvenilmez biri olduğuna yönelik algı. Bu algı, Avrupada çok destek bulmuyor. Örneğin Fransada eski cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozynin adının skandallara karışması, Sarkozynin bir kez daha cumhurbaşkanlığı seçimlerine katılmasının önünde engel oluşturmuyor.

Paristeki Amerikan Üniversitesinden eski siyaset bilimi profesörü Paul Godt, güven duygusunun Fransada, Amerikada olduğu kadar önemli olmadığını belirtiyor. Uzman, Avrupadaki parlamenter sistemin seçmenlerin bireylerden çok partileri desteklemesi anlamına geldiğini kaydediyor.

Yıllardır diplomasinin içinde olan Hillary Clinton, Avrupalı liderler arasında çok daha popüler bir sima.

Uzman Ian Bond, Avrupalı liderlerin Hillary Clintonu güvenilir ve istikrarlı bir muhatap olarak

gördüklerini, bu açıdan bakıldığında güven meselesinin gelecekte müttefiklerle ilişkilerde Trump için çok daha ciddi bir sorun olduğunu belirtiyor.

Müttefik ülkelerin savunması

Bu durum özellikle savunmada ön plana çıkıyor. Trumpın nükleer güç konusundaki tavrı, nükleer silahların neden kullanılmayacağını sorgulaması, Japonya ve Güney Kore gibi ülkelerin de nükleer silahları olması gerektiğini savunması, son yıllarda terör saldırılarından, geçmişteyse Soğuk Savaşın nükleer silahlanma yarışından nasibini alan Uzakdoğuda huzursuzluk yarattı.

Trumpın, Amerikanın, kendi payına düşeni yapmayan NATO üyelerini savunamayacağını söylemesi, Rusya Cumhurbaşkanı Vladimir Putini övmesi ve Rusya-Amerika arasındaki ilişkilerin geliştirilmesinin faydalarından bahsetmesi, özellikle Doğu Avrupa ülkelerinin ciddi tepkisiyle karşılaştı.

Trumpın önde gelen destekçilerinden Temsilciler Meclisi eski başkanı Cumhuriyetçi Partili Newt Gingrichin Estonyayı St. Petersburgun bir banliyösü olarak tanımlaması da büyük tepki çekti.

Uzman Ian Bond, tüm bu tartışmalı sözlerin ve karşılığında alınan tepkilerin Cumhuriyetçi Partide çok kötü şeyler olduğunun göstergesi olduğunu söylüyor. Bond, Bu parti, Berlinde Sayın Gorbaçov, bu duvarı yıkın! diyen Ronald Reaganın, Soğuk Savaşın etkileriyle başa çıkmaya çalışan George H.W. Bushun partisi değil şeklinde konuşuyor.

Trump ayrıca bir milyon mülteci kabul eden Almanyanın bu konuda güttüğü politikayı da eleştirerek Merkelin yeniden seçilmesinin mümkün olmayacağını söylemişti. Merkel ise Trumpa sert tepki göstermekten kaçındı ve Amerikadaki tartışmaların içine çekilmek istemediğini belirtti. Ancak Dışişleri Bakanı Steinmeier sert konuşmaktan kaçınmadı ve Trumpı korku tacirliği yapmakla suçladı.

Trump, İngiltereye de laf yetiştirmekten geri kalmadı. İngilterenin yeni Dışişleri Bakanı Boris Johnson, Trumpın başkanlık için uygun olmadığını belirtti. İngiliz Parlamentosu ise Trumpın İngiltereye girişinin yasaklanıp yasaklanmaması gerektiğini tartışmaya açtı.

Eski liderler de kaygılı

İşadamı Donald Trump, Avrupada kaygı uyandıran tek başkan adayı değil. Bundan 30 yıl önce Cumhuriyetçi Partili Ronald Reagan da California eyaletinin iki dönem valiliğini yapmış olmasına rağmen Avrupada sadece bir Hollywood yıldızı olarak algılanmıştı. 1990lı yılların başında başkanlığa göz kırpan Bill Clinton ise Amerikayı dış dünyadan tecrit etme eğilimi olan deneyimsiz bir vali olarak görülüyordu. Başkan Barack Obama da sekiz yıl önce başkan olduğunda Illinois eyaletinin çiçeği burnunda senatörüydü.

Paristeki Amerikan Üniversitesinden eski siyaset bilimi profesörü Paul Godt, Avrupalıların, konu siyaset olunca Amerikalıları saf olarak nitelendirdiğini söylüyor.

Godt, göçmenlik ve Müslümanlar hakkındaki tartışmalı söylemiyle Trumpın öne çıktığını, Trumpın bu sözlerinin hem Amerika hem de Avrupadaki popülistler arasında destek bulduğunu belirtiyor.

Kaçak göçmenleri ülkesine sokmamak için duvar inşa eden Macaristan Başbakanı Viktor Orbán ise Donald Trumpı öne çıkan bir aday olarak değerlendirdi. Hollanda ve Fransadaki aşırı sağcı siyasetçiler de Trumpı destekliyor.

Ulusal Cephenin aşırı sağcı lideri Marine Le Pen, Donald Trumpın Wall Streete, piyasalara, mali lobilere ve hatta Cumhuriyetçi Partiye bağlı olmamasının Amerikan halkına cazip geldiğini söylüyor. Fransada cumhurbaşkanlığı yarışında adaylığa göz kırpan Marine Le Pen, Valeurs Actuels dergisine yaptığı açıklamada, Eğer Amerikalı olsaydım Trumpa oy verirdim dedi.

Marine Le Penin Trumpı desteklemesi karşısında Trumpa karşı en sert söylemin Fransa Cumhurbaşkanı François Hollandedan gelmesi, şaşırtıcı değil. Önümüzdeki yıl yapılacak cumhurbaşkanlığı seçimlerinde yeniden şansını arayacak olan Hollandain aldığı kamuoyu desteği, son derece zayıf. Marine Le Pen ise popülaritesini arttırıyor.

Uzman Ian Bond, Hollandain isteyeceği son şey, Trumpın Müslüman karşıtı görüşlerinin saygı görmeye başlamasıdır. Trumpın söylemleri, Ulusal Cepheninkilerle paralel şekilde konuşuyor.

Voa

Kaynak/Source: